

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 11C/23/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6614203525
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Červenková
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2014:6614203525.1

Rozhodnutie

Okresný súd Lučenec samosudkyňou JUDr. Katarínou Červenkovou v právnej veci navrhovateľky X. O., A.. XX.XX.XXXX, S. W. H. G. XXX/XX, XXX XX D., v zastúpení X. O., A.. XX.XX.XXXX, S. W. H. G. XXX/XX, XXX XX D. proti odporcovi Q. O., A.. XX.XX.XXXX, W. H. G., XXX XX D. v konaní o zvýšenie výživného pre plnoleté dieťa takto

rozhodol:

Odporca je povinný prispievať na výživu navrhovateľky mesačne sumou 50,-euro počnúc 01.04.2014.

Výživné je splatné k rukám navrhovateľky vždy do 20.dňa toho ktorého mesiaca vopred.

Súd m e n í rozsudok tunajšieho súdu č.k. 7C/336/1995 zo dňa 05.12.1995 v časti výživného pre X. O..

Súd návrh vo zvyšku z a m i e t a .

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Návrhom podaným na tunajšom súde dňa 10.03.2014 navrhovateľka žiadala, aby súd zaviazal odporcu platiť na jej výživu zvýšené výživné vo výške 80,-eur mesačne počnúc dňom 01.03.2014. Návrh odôvodnila tým, že odporca je jej otcom, manželstvo jej rodičov bolo právoplatne rozvedené dňa 05.02.1996 Okresným súdom v Lučenci a na základe tohto rozhodnutia bola zverená do osobnej starostlivosti matky aj so svojou sestrou P.. Otec bol zaviazaný k vyživovacej povinnosti vo výške 500,-Sk na navrhovateľku a na sestru P. vo výške 700,-Sk mesačne. V súčasnosti odporca prispieva mesačnou sumou 70,-eur na obidve dcéry. Okrem uvedeného výživného otec neprispieva ničím, celú starostlivosť o ňu i o jej sestru zabezpečuje matka, s ktorou býva v spoločnej domácnosti. Od posledného určenia výživného ubehlo už veľa rokov, pričom pomery sa zmenili navrhovateľka uviedla, že t.č. študuje na vysokej škole a v dôsledku toho jej narástli náklady spojené hlavne s jej štúdiom. Navrhovateľka svoj návrh tiež odôvodnila tým, že s jej matkou X. O. bol dňa XX.XX.XXXX ukončený pracovný pomer z organizačných dôvodov so zamestnávateľom Slovak Telekom a.s. a od XX.XX.XXXX uzavrela pracovnú zmluvu s firmou ORAMON s.r.o. , pričom jej hrubá mesačná mzda činí 450,-eur. Na základe týchto skutočností došlo z jej strany k podstatnému poklesu mesačného príjmu. Z príjmu nie je schopná financovať svoje dve nezaopatrené deti, ktoré navštevujú vysokú školu. Navrhovateľka uviedla, že je študentkou 1.ročníka Právnickej fakulty UMB v Banskej Bystrici a je ubytovaná na internáte. Jej sestra je študentkou 3.ročníka Ekonomickej fakulty UMB v Banskej Bystrici. Navrhovateľka tiež v návrhu špecifikovala svoje výdavky nasledovne: ubytovanie na internáte 61,-eur mesačne, poplatok za stravné 160,-eur mesačne, cestovné z LC do BB 56,-eur mesačne, cestovné Mestskou hromadnou dopravou v Banskej Bystrici 40,-eur mesačne, študijné materiály, knihy, kozmetika, lieky a vitamíny spolu 80,-eur mesačne, mobilný telefón 20,-eur mesačne, životná poisťka 20,-eur mesačne.

Splnomocnená zástupkyňa navrhovateľky (matka navrhovateľky) na pojednávaní dňa 14.04.2014 uviedla, že návrh bol podaný najmä z dôvodu, že v decembri dostala výpoveď zo svojho zamestnania, jej príjem sa podstatne znížil a z tohto príjmu nedokáže hradiť štúdium svojim dcéram. Odporca jej prispieva sumou 35,-eur mesačne na každú dcéru. Dosiaľ zvýšenie výživného nežiadala, nakoľko si vedela vystačiť z vlastných prostriedkov, ktoré zarobila. Potvrdila, že výživné vo výške 35,-eur od odporcu dostáva pravidelne, odporca jej zaslal výživné v tejto výške aj v mesiaci marec a apríl na každú jednu z dcér.

Odporca na pojednávaní vypovedal, že súhlasí s tým, že 35,-eur na osobu je málo, ale vzhľadom na svoju situáciu, že nemá nijaký príjem je pre neho aj 35,-eur na jednu z dcér, spolu 70,-eur dosť. Uviedol, že naposledy bol v trvalom pracovnom pomere v r. 2009, potom sa následne živil ako živnostník o čom súdu doložil živnostenský list ako aj ukončenie o vykonávaní živnosti. Odporca ďalej uviedol, že t.č. žije jednak z dávky v hmotnej núdzi vo výške 62,50eur, ktoré dostáva od štátu a tiež z finančných prostriedkov, ktoré mu zostali z predaja garsónky, ktorú v Lučenci zakúpil za 8000,-eur, poprerábal a následne predal za 12.000,-eur. Z tohto predaja mu zostalo zhruba 1700,-euro ešte k dnešnému dňu. Odporca ďalej uviedol, že iný hnuiteľný alebo nehnuteľný majetok nemá, nemá ani auto, má len telefón za ktorý mesačne platí okolo 32,-euro a za internet 15euro. Taktiež uviedol, že má ešte jeden nevysporiadaný úver v Tatra banke a.s. za ten mesačne platí 75,-eur.

Odporca vo svojej výpovedi na otázku súdu, či si hľadá prácu odpovedal, že prácu si aktívne hľadá, chce sa zamestnať na hlavný pracovný pomer, a hoci má možnosť ísť robiť nejakú inú prácu ako napr. na čerpaciu stanicu, vzhľadom k tomu, že za takúto prácu ponúkajú zhruba len 440,-eur zdá sa mu to pre Bratislavu málo, tam toho času žije a takáto práca by ho ani neoslovovala. Hľadá si teda prácu skôr v trvalom pracovnom pomere, kde by bola možnosť fixného platu + provízie z predaja. Na otázku súdu, či sa snaží zohnať si prácu aj mimo SR odporca uviedol, že má záujem aj o prácu v Čechách, skúša si ju zháňať, no vzhľadom k tomu, že musí dochádzať na pojednávania ohľadne zvýšenia výživného do Lučenca sa mu to zatiaľ nedarí.

Dokazovanie súd vykonal výsluchom účastníkov konania, oboznámením pripojeného spisu Okresného súdu Lučenec sp.zn. 9C/27/2014, návrhu na zvýšenie výživného, rodného listu X. O.j, potvrdením o štúdiu na Právnickej fakulte UMB v Banskej Bystrici, potvrdením platby za internát za mesiace február až máj 2014, fotokópiou Okresného súdu Lučenec sp.zn. 7C/336/1995, rozsudkom Okresného súdu Lučenec P29/96, pracovnou zmluvou matky navrhovateľky zo dňa 16.12.2013, potvrdením úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 17.03.2014 o tom, že odporca je poberateľom dávky v hmotnej núdzi v sume 62,50 eur, prečítaním správy zo Sociálnej poisťovne, pobočka Lučenec zo dňa 18.03.2014 o tom, že odporca požiadal o dávku v nezamestnanosti dňa 14.11.2012, potvrdením úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 14.04.2014 o tom, že odporca je poberateľom dávky v hmotnej núdzi, potvrdením Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Lučenci zo dňa 09.04.2014 o tom, že odporca je v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 26.10.2012 a evidencia trvá, na základe čoho bol zistený nasledovný skutkový stav:

Rozsudkom Okresného súdu Lučenec č.k. 7C/336/1995 zo dňa 05.12.1995 bola maloletá P. O., A.. XX.XX.XXXX a X. O., A.. XX.XX.XXXX zverené do výchovy a starostlivosti matky. Otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletej P. sumou 700,-Sk mesačne a maloletej X. sumou 500,-Sk mesačne počnúc právoplatnosťou rozsudku o rozvode. Z písomného potvrdenia právnickej fakulty UMB Banská Bystrica zo dňa 02.09.2013 mal súd za preukázané, že navrhovateľka je t.č. študentkou 1.ročníka denného štúdia na univerzite M. Bela Právnická fakulta Banská Bystrica. Z predloženej pracovnej zmluvy zo dňa 16.12.2013 ako aj z výpovede matky navrhovateľky mal súd za preukázané, že matka navrhovateľky je od 01.01.2014 zamestnaná vo firme ORAMON s.r.o. , pričom pracovný pomer bol dojednaný na dobu určitú do 31.12.2014 a výška jej mesačnej hrubej mzdy predstavuje 450,-eur.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec potvrdil dňa 14.04.2014, že odporca je poberateľom pomoci v hmotnej núdzi od 01.06.2013 do súčasnosti, aktuálne v sume 62,50eura.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec dňa 09.04.2014 potvrdil, že odporca je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 26.10.2012 a evidencia stále trvá.

Z pripojeného spisu sp.zn. 9C/27/2014 súd zistil, že P. O., sestra navrhovateľky podala dňa 10.03.2014 návrh na zvýšenie výživného pre plnoleté dieťa, pričom žiada zvýšiť výživné na sumu 80,-eur mesačne z dôvodu jej štúdia na vysokej škole. Z listinných dôkazov zaslaných odporcom k tomuto číslu konania súd zistil, že kúpnu zmluvou do notárskej zápisnice spísanou dňa 16.01.2013 odpredal odporca nehnuteľnosť vedenú na LV č.6458 a to byt č. 14, v bytovom dome súpisné číslo 2048 za kúpnu cenu 12.000,-eur. V zmysle tejto kúpnej zmluvy mala byť kúpna cena vyplatená predávajúcemu na jeho účet v celosti pred podpisom kúpnej zmluvy, čo obe zmluvné strany zhodne potvrdzujú. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázať, že naposledy bolo o výške výživného zo strany odporcu na navrhovateľku rozhodované rozsudkom Okresného súdu Lučenec podľa ktorého bol odporca zaviazaný platiť na výživu navrhovateľky v sume 500,-Sk mesačne.

V súčasnosti prebieha na tunajšom súde konanie o nárokoch na zvýšenie výživného aj na sestru navrhovateľky, pričom do vyhlásenia tohto rozsudku nebolo o tomto návrhu rozhodnuté.

Podľa § 154 ods. 1 O.s.p., pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Vyššie citované zákonné ustanovenia súd aplikoval na zistený skutkový stav.

Rozhodnutia súdov, ktoré určujú výživné môžu byť zmenené, ak dôjde k zmene pomerov na strane účastníkov. Táto zásada vyjadrená v citovanom ustanovení § 78 ods. 1 Zákona o rodine a reflektovaná v procesnom ustanovení § 163 ods. 1 O.s.p. umožňuje docieľiť zmenu rozhodnutí vychádzajúcich zo skutočností, ktoré sa postupom času zmenili. O výživnom sa rozhoduje vždy podľa stavu existujúceho v čase rozhodnutia t.j. v čase vyhlásenia rozsudku (§ 154 ods. 1 O.s.p.). Pokiaľ teda po rozhodnutí súdu dôjde k zmene pomerov , či už na strane oprávnených alebo povinných osôb, je potrebné vykonať vždy novú úpravu výšky výživného, aby zodpovedala aktuálnemu stavu. Aj pri rozhodnutiach podľa § 163 ods. 1 O.s.p. platí zásada uvedená v § 154 ods. 1 O.s.p. z ktorej okrem iného vyplýva, že predchádzajúci rozsudok nemožno zmeniť, ak pomery, ktoré boli rozhodujúce pri predchádzajúcom rozhodovaní o výživnom sa dosiaľ nezmenili a má dôjsť k ich zmene až v budúcnosti.

V súdenom prípade od posledného rozhodovania o výživnom na navrhovateľku došlo k zásadnej zmene pomerov odôvodňujúcej zmenu dosiaľ určenej výšky výživného, a to jednak na strane odporcu, ale predovšetkým na strane navrhovateľky, ktorej potreby výrazne vzrástli, potom ako táto v akademickom roku 2013/2014 od 02.09.2013 začala študovať na Právnickej fakulte Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, v študijnom odbore právo (1.ročník dennej formy štúdia) .

Medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že vzrástli životné náklady navrhovateľky spojené s jej dennou formou štúdia na vysokej škole mimo miesta jej bydliska, spornou bola akurát suma, ktorá by sa mala premietnuť pri zvýšených životných nákladoch navrhovateľky do výšky výživného zo strany odporcu na navrhovateľku. Odporca poukazoval na tú skutočnosť, že nie je schopný platiť zvýšené výživné z dôvodu svojej nepriaznivej sociálnej situácie, kedy žije jedine z dávky hmotnej núdzy a z prostriedkov získaných z predaja bytu.

V tejto súvislosti súd poukazuje na tú skutočnosť, že odporca síce poberá len dávku v hmotnej núdzy, no má aj iný príjem, ktorý získal z predaja nehnuteľnosti, pričom si platí mobilný telefón a internet, ktoré súd vyhodnotil ako výdavky, ktoré nie sú nevyhnutné.

V tejto spojitosti len dodáva, že výživné má prednosť pred všetkými ostatnými výdavkami rodiča a pre posúdenie možnosti a schopnosti povinného rodiča nie sú rozhodujúce len skutočné príjmy, ale aj jeho reálne zárobkové možnosti, dané okrem iného, jeho fyzickým stavom, nadaním, množstvom získaných vedomostí a pracovných skúseností. Súd zohľadnil aj tú skutočnosť, že odporca odmieta menej platenú a pre neho nezaujímavú prácu, naďalej ostáva nezamestnaným len z dôvodu, že práca o ktorú by mal záujem mu zatiaľ nebola ponúknutá.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd zvýšil výživné na sumu 50 eur aj napriek odporcom tvrdenej sociálnej odkázanosti na dávky v hmotnej núdzy, nakoľko je toho názoru, že pokiaľ si odporca dovoľí platiť mobilný telefón a internet v sume cca 47 euro, má príjem z predaja nehnuteľnosti, dobrovoľne odmieta menej platenú prácu, musí byť schopný platiť výživné aspoň v takto určenej výške.

Rozhodnutím o zmene výživného došlo k zmene rozsudku tunajšieho súdu z 5.12.1995, č.k. 7C 336/95 vo výroku ohľadne výšky a spôsobu platenia výživného na navrhovateľku.

O trovách súd rozhodol podľa § 142 ods.2 O.s.p.

V prevyšujúcej časti - pokiaľ sa navrhovateľka domáhala vyššieho výživného v sume 80 eur, než jej bolo priznané súdom zamietol, nakoľko takúto výšku výživného, by odporca vzhľadom na tú skutočnosť že nemá pravidelný príjem nebol schopný platiť. Tiež nepriznal výživné späť od 1.3.2014, nakoľko je to v rozpore s ust. § 77 ods.1 druhá veta Zákona o rodine. Súd by mohol priznať zvýšené výživné len od podania návrhu, to je od 10.3.2014, pričom v prepočte od 10.3. do 31.3. by navrhovateľke prislúchalo

výživné v sume 35 eur, ktoré jej odporca už uhradil, čo potvrdila vo svojej výpovedi aj splnomocnená zástupkyňa navrhovateľky - jej matka.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou Okresného súdu Lučenec, Ulica Dr. Herza 14, Lučenec na Krajský súd v Banskej Bystrici a to písomne v dvoch rovnopisoch

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny, a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu , ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že :

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 221 ods. 1 súd rozhodnutie zruší, len ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- h) súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav,
- i) sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali,
- j) bol odvolacím súdom schválený zmier.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.